

V Horní Blatné se dříve těžil cín, dnes nadchne přírodou

www.novinky.cz 7. 7. 2019

Krušné hory, v minulosti nazývané též Rudohoří, jsou významným nalezištěm mnoha vzácných nerostů. Ostatně už název pohoří je odvozen od staročeského slova krušec, což znamená rudný kámen. Odedávna se zde těžily rudy s obsahem mědi, stříbro, cín, olovo, uran a další vzácné kovy. Mezi nejvýznamnější centra těžby cínu patřila obec Horní Blatná, založená roku 1522 výhradně pro hornické účely saským kurfiřtem Johannem Friedrichem.

Cín byl důležitou surovinou ceněnou pro svoji nízkou tavicí teplotu, snadnou zpracovatelnost, stříbrnou barvu i odolnost proti povětrnostním vlivům. Používal se k výrobě cínového stolního náčiní, odlévala se z něho písmena pro knihtisk, slitina cínu, mědi

a bronzu se používala k výrobě zvonů i kanónů.

Nejstarší písemný údaj o zdejším cínovém dolu je již z roku 1380. Cín se v této oblasti těžil nejen hlubinným způsobem, ale rovněž se rýžoval z usazenin ve všech místních potocích.

Horní Blatná leží v nadmořské výšce 888 metrů zhruba patnáct kilometrů od Božího Daru. Dostanete se k ní nejen po silnici, ale i železnicí z Karlových Varů

směrem do Potůčků. Pokud přijedete autem, zaparkujte na prostorném náměstí s dominantou kostela sv. Vavřince.

Nezapomeňte se zastavit u meteorologické skříňky, kde vám panáček či panenka napoví, jaké počasí vás během výletu čeká. Potom už se dejte Bezručovou ulicí po červené turistické značce, která vás dovede až na Blatenský vrch.

Vavřinec láká k posezení na lavičce.

FOTO: Bohuslav Smítka, [Právo](#)

Součástí naučné stezky Vlčí jáma je i Muzeum Horní Blatná. Stálá expozice o těžbě cínu vás seznámí s dějinami těžby a zpracování cínové rudy v okolí Horní Blatné a Božího Daru.

Určitě vás zaujme i velkoplošný model Horní Blatné. Záleží jen na vašem rozhodnutí, zda muzeum navštívíte na začátku, nebo až při zpáteční cestě.

Cesta na Blatenský vrch vede stále do kopce, ovšem i méně zdatný turista ji lehce zvládne. Určitě potkáte Vavřince, který vás bude lákat ke společné fotografii. Pokud poslechnete, uděláte radost jemu i sobě.

Zitina vyhlídka

Zhruba po půlhodině chůze dojdete k přírodní památce Vlčí jáma, což je sto dvacet metrů dlouhá a dvacet metrů hluboká povrchová propadlina po těžbě cínu.

Jde o zbytky starých zřícených chodeb a komor dolu Wolfgang, což byl jeden z největších místních dolů. Dosahoval hloubky až 85 metrů, což bylo na tehdejší dobu unikátní. Jen o kousek dále se při cestě nachází úzká a hluboká propadlina po dolu Jiří, nazvaná Ledová jáma.

Úzká a hluboká propadlina po dolu Jiří, zvaná Ledová jáma.

FOTO: Bohuslav Smítka, [Právo](#)

Vzhledem k profilu štěrbiny zde dochází k nepatrnému pohybu vzduchu a na dně jámy tak celoročně leží tzv. jeskynní led. Ve starých spisech je uvedeno, že zde bylo v roce 1813 vytěženo osmnáct vozů ledu na ošetření raněných vojáků v bitvě u Lipska. U obou zastávek dbejte na zvýšenou opatrnost, rozhodně respektujte zákaz vstupu do jam.

Během dalších deseti minut dojdete na Blatenský vrch se stejnojmennou vyhlídkou, vysokou jednadvacet metrů. Z kruhového ochozu, na nějž vystoupáte po pětadesáti schodech, si panoráma Krušných hor prohlédnete ze všech stran.

Blatenský vrch se nachází v nadmořské výšce 1043 metrů a vyhlídka, původně nazvaná Zitina na počest rakouské císařovny a poslední české královny Zity Bourbonsko-Parmské, byla postavena v roce 1913 hornoblatenským Spolkem pro zimní sporty.

Vyhlídka na Blatenském vrchu

FOTO: Bohuslav Smítka, [Právo](#)

Dříve zde stál i hotel s restaurací, ale pro havarijní stav musel být stržen. Z vrchu, kde si během sezony lze koupit malé občerstvení, pokračujte po naučné stezce Blatenský příkop, označené žlutým trojúhelníčkem.

Zhruba po dvaceti minutách dojdete k zastávce č. 5 – Železná cesta. Po pravé ruce budete mít

Blatenský vodní příkop, vybudovaný v letech 1540 až 1554, jehož úkolem bylo přivádět vodu k důlním zařízením v okolí Horní Blatné. Je dlouhý dvanáct kilometrů a vodu přivádí z říčky Černá u Božího Daru.

Jakmile vyjdete z lesa, otevře se před vámi kouzelný pohled na horskou krajinu s malými pahorky, tzv. sejpy, což jsou hromady hlušiny po středověkém rýžování cínové rudy. Některé z nich jsou registrovány a chráněny jako významný krajinný prvek.

Jedna z posledních zastávek je u dědičné štoly Vavřinec dlouhé 1600 metrů, jejímž úkolem bylo odvodnit doly Wolfgang a Vavřinec. Parta nadšenců obnovila v roce 2015 ústí této štoly, vchod dovnitř je však z bezpečnostních důvodů zakázán.

Trocha historie

Těžba cínu v okolí Horní Blatné probíhala v mnoha rozdílných etapách. Zpočátku město dobře prosperovalo, uvádí se průměrná roční těžba ve výši 15 tun cínu, třicetiletá válka a následné morové epidemie však těžbě nepřály.

Přesto byla v následujícím období snaha důlní práce obnovit, takže v roce 1660 zde bylo v provozu jedenáct dolů s 31 horníky a jedenáct rýžovišť s padesáti dělníky. V té době žilo v Horní Blatné téměř dva tisíce obyvatel.

Další rozkvět těžby nastal díky státní podpoře v 18. století, kdy v dole Konrád, hlubokém 120 metrů, pracovalo 125 horníků. Udává se, že v průměru se vytěžilo ročně deset tun cínu. Definitivní konec těžby nastal kolem roku 1850.

Dnes je Horní Blatná významné centrum turistiky a zimních sportů. Najdete zde mnoho zajímavých míst pro pěší turistiky i výlety na kole, v zimě můžete využít blízké Krušnohorské lyžařské magistrály nebo sánkařské dráhy Blatenský vrch. Milovníci piva zde mohou ochutnat 13° pivo Rapl, pojmenované po stejnojmenném televizním seriálu.